

Hinku-verkoston liittymistä ja Forssan kaupungin ilmasto-ohjelman laatimista koskeva valtuustoaloite

530/00.01.02/2021

KV 20.09.2021 § 107

Valtuutettu Maija Kranni luki allekirjoittamansa Hinku-verkoston liittymistä ja Forssan kaupungin ilmasto-ohjelman laatimista koskeneen seuraavan valtuustoaloitteen:

”Valtuustoaloite Hinku-verkoston liittymisestä ja Forssan kaupungin ilmasto-ohjelman laatimisesta

Luin 24.6.2019 Forssan kaupunginvaltuuston kokouksessa valtuustoaloitteen kestävän kehityksen budjetoinnista ja ilmastovaikutusten arvioinnista. Aloitteen allekirjoitti lisäksi 25 valtuutettua ja varavaltuutettua. Tietojeni mukaan aloitteeni ei ole liikkunut eteenpäin yli kahteen vuoteen – samaa voi valitettavasti sanoa myös Forssan kaupungin ilmastotyöstä. Valtuustokausi on vaihtunut ja aloitteessa olleet tiedot ovat jo osittain vanhentuneita, mutta ilmastonmuutos ei ole kadonnut mihinkään.

Hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin IPCC:n tuoreimman raportin mukaan paljon puhuttu 1,5 asteen raja voi ylittyä jo 2030-luvun alkupuolella. Se on peräti kymmenen vuotta aikaisemmin, kuin tähän saakka on arvioitu. Ilmastotutkijoiden viesti on selkeä ja se on vakavampi kuin koskaan aikaisemmin. Ihmisen toiminta on muuttanut ilmastoa ennennäkemättömän laajasti ja nopeasti.

Muutosten mittakaava ja seurausten vakavuus riippuu siitä, mihin suuntaan kasvihuonekaasupäästöt kehittyvät globaalisti tulevaisuudessa. Ennusteiden mukaan maapallon keskilämpötilan nousu 1,5 celsiusasteella riittäisi sysäämään monet ihmiselämää ylläpitävistä ekosysteemeistä vaarallisen käännöskohdan yli. Pikaisia ja määrätietoisia päätöksiä päästöjen vähentämiseksi tarvitaan kaikkialla maailmassa – myös Forssassa.

Kestävässä kehityksessä on ennen kaikkea kyse siitä, millaisen maapallon jätämme tuleville sukupolville. Esitin alkuperäisessä aloitteessani, että kaupunki sisällyttäisi kestävän kehityksen ja ilmastonäkökohdat poikkileikkaavaksi osaksi kaupungin taloussuunnitelmia. Kaupungin strategian uudistamisen myötä kestävä kehitys on nyt keskeinen osa myös budjettiprosessia. Päätösten ilmastovaikutusten arvioinnissa olisi sen sijaan vielä rutkasti parantamisen varaa. Kuten jo viime kerralla totesin, ilmaston kannalta kestäviä päätöksiä syntyy todennäköisemmin, jos päätösten ilmastovaikutukset ovat tiedossa jo päätöstä tehdessä.

Resepti hiilineutraaliuteen on loppujen lopuksi melko yksinkertainen: päästöt alas ja nielut ylös. Ilmastotyön organisointi vaatii kuitenkin

syvää asiantuntijuutta ja monipuolista osaamista, eikä tätä ihmiskunnan kohtalon kysymystä tarvitse yrittää ratkaista yksin. Forssa on sitoutunut FISU-verkoston kautta päästöttömyyteen ja jätteenkäsittelyyn vuoteen 2050 mennessä.

Pelkkä resurssiviisuus ei kuitenkaan johdata meitä hiilineutraaliuteen. Ilmastonmuutoksen hillinnän edelläkävijöiden Hinku-verkoston kautta Forssalla olisi mahdollisuus paitsi verkostoitua, myös saada tukea esimerkiksi päästöjen laskentaan ja hankkeiden valmisteluun. On aika siirtyä sanoista tekoihin.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Forssan kaupunki

1. sitoutuu tavoittelemaan hiilineutraaliutta ja liittyy kuntien Hinku-verkostoon
2. laatii Hiilineutraali Forssa 2035 -ohjelman tavoitteen saavuttamiseksi.”

Maija Krannin lisäksi valtuustoaloitteessa oli mukana valtuutettu Ville Sundell.

Päätös Valtuusto lähetti valtuustoaloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

KH 27.09.2021 § 318

Valmistelija Kaupunginsihteeri Matti Pietilä, p. 03 4141 5269, matti.pietila (ät) forssa.fi

Esittelijä Kaupunginjohtaja Kesäniemi Jari

Päätösehdotus Kaupunginhallitus antaa kaupungin toimialoille yhteisesti tehtäväksi laatia aloitteessa tarkoitettua asiaa koskeva selvitys ja mahdollinen toimenpide-esitys kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

YLA 20.04.2023 § 40

Valmistelija Tekninen johtaja Antti Heinilä, p. 050 5357 733, antti.heinila@forssa.fi

Valtuustoaloitteessa tuodaan esille keskeinen Forssan kaupunkistrategian ekologisen järvivihreyden tavoite. Forssa on ollut Fisun verkoston jäsen sen perustamisesta lähtien. Fisun verkoston kunnat tavoittelevat päästöttömyyttä, jätteenkäsittelyä ja globaalisti kestävästä kulutuksesta vuoteen 2050 mennessä. Fisun verkosto on asettanut välitavoitteeksensa:

Välitavoite päästöttömyyteen (ei kasvihuonekaasupäästöjä)

Suositus, että kaikki Fisu-kunnat sitoutuvat -80 prosentin päästövähennystavoitteeseen vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta. Minimipäästövähennystavoite on kuitenkin vähintään -60 prosentin päästövähennystavoite vuoteen 2030 mennessä.

Jokainen Fisu-kunta määrittelee välitavoitteensa täsmällisesti, ja se tuodaan myös kunnan päättäjille ja Fisu-verkkosivuilla selkeästi esiin.

Välitavoite jätteettömyyteen

Kotitalousjätteen määrä Fisu-kuntien seuduilla vähenee ja kierrätysaste nousee saavuttaen 65 % tason vuoteen 2030 mennessä.

Välitavoite globaalisti kestäväälle kulutukselle

Kulutusperäinen hiilijalanjälki puolittuu vuoteen 2030 mennessä vuoden 2005 tasosta

Forssan kaupunki on sitoutunut edellä mainittuihin Fisu tavoitteisiin kaupungin valtuuston päätöksillä.

HINKU verkoston tavoitteet poikkeavat jonkin verran Fisu verkoston tavoitteista. HINKU painottaa nimensä mukaisesti erityisesti hiilineutraliutta kun taas Fisun tavoitekenttä on laajempi.

Verkostotoiminta on aina antoisaa mutta myös resursseja sitovaa. Aito ja aktiivinen osallistuminen HINKU verkostoon Fisu verkoston lisäksi vaatisi niin henkilö kuin taloudellisten resurssien osoittamista.

Kaupungin käytettävissä olevat toimenpiteet niin HINKU kuin Fisu tavoitteidenkin osalta ovat hyvin pitkälle yhtenevät. HINKU verkostoon liittyminen tuskin lisäsi Forssan kaupungille sellaisia toimenpiteitä, joita se ei Fisu verkostossa pystyisi toteuttamaan.

Fisu verkoston myötä laadittua resurssiviisauden tiekarttaa vuodelta 2015 ollaan päivittämässä vuoden 2023 aikana.

Kaupunkistrategiassa päivitettävä tiekartta on nimetty Ekologisen järkivihreyden tiekartaksi. Sisällöllisesti sen on mahdollista edistää hiilineutraali Forssa 2035 tavoitetta. Forssan kaupungin ilmastotyöryhmä osallistuu ja myös ohjaa tiekartan päivittämistä. Tiekartta jo nykyisessä muodossaan täyttää lakisääteisen kuntien ilmasto-ohjelman vaatimukset.

Esittelijä

Tekninen johtaja Antti Heinilä

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että

1. Forssa on jo sitoutunut Fisu verkoston tavoitteisiin ja pystyy siinä toteuttamaan HINKU verkoston hiilineutraliustavoitetta.
2. Vuonna 2023 päivitettävä ekologisen järkivihreyden tiekartta voidaan katsoa vastaavan aloitteessa mainittua hiilineutraalia Forssa 2035 –ohjelmaa.
3. Kaupunginvaltuusto merkitsee valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi

Päätös

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi ehdotuksen.